

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu

dla Nadleśnictwa Pułtusk na lata 2024 – 2033

z dnia 22 września 2021 r.

Skład Komisji:

- I. Przewodniczący – Waldemar Magiera – zastępca ds. gospodarki leśnej dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie,
- II. Członkowie:
 1. Jolanta Błasiak – Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
 2. Cezary Kieszek – kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Łodzi
 3. Wojciech Kała – naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej w RDLP w Warszawie
 4. Piotr Okapiec – st. specjalista SL w Wydziale Gospodarki Leśnej w RDLP w Warszawie
 5. Robert Wielkowski – nadleśniczy Nadleśnictwa Pułtusk
 6. Tomasz Baranowski – zastępca nadleśniczego w Nadleśnictwie Pułtusk
 7. Agnieszka Łempicka – st. specjalista SL w Nadleśnictwie Pułtusk
 8. Marek Estkowski – specjalista SL w Nadleśnictwie Pułtusk
 9. Jacek Klusek – zastępca dyrektora BULiGL Oddział w Warszawie

Na posiedzeniu Komisji Założeń Planu w Nadleśnictwie Pułtusk, po przedstawieniu referatu przez Nadleśniczego i koreferatu przez Naczelnika Wydziału Gospodarki Leśnej RDLP w Warszawie oraz po przeprowadzeniu dyskusji z udziałem zaproszonych gości, przyjęto następujące wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych:

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych

1. Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne

Opracowanie glebowo – siedliskowe dla obszaru Nadleśnictwa Pułtusk jest aktualne i zostało wykonane przez BULiGL oddział w Warszawie w 2001 roku, na podstawie umowy nr GS-973 zawartej dnia 28.04.1999 r. Obecnie prace fitosocjologiczne wykonywane są przez BULiGL oddział w Warszawie w oparciu o umowę nr ER.271.9 podpisaną w dniu 11 marca 2020 roku. Zaawansowanie prac wynosi 40%, a ostateczny termin realizacji umowy przewidziany jest na 01 lipca 2022 r.

Wyniki prac fitosocjologicznych w tym inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych będą stanowiły podstawę do korekty granic wydzieleń drzewostanowych oraz do planowania wskazań gospodarczych.

Pracami glebowo-siedliskowymi nie powinny być objęte wąskie działki stanowiące enklawy wśród lasów obcej własności, na których prowadzenie gospodarki leśnej jest szczególnie utrudnione.

Nadleśnictwo sporządzi listę wydzieleń do prac glebowo-siedliskowych w terminie ustalonym z wykonawcą projektu PUL.

2. Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu, podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego

2.1. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz programów ochrony środowiska

Nadleśniczy w swoim referacie szczegółowo omówił założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu w swym referacie na NTG powoła się na zapisy i ustalenia referowane podczas KZP, zaktualizuje je stosownie do nowych okoliczności, a po akceptacji przez NTG, zamieści w opisie ogólnym nadleśnictwa.

Inwestycje i modernizacje:

Budowa obwodnicy Pułtuska w ciągu drogi krajowej nr 61 Warszawa – Augustów, która ma być oddana do użytku w 2025 r. Będzie to około 16,8 km nowego fragmentu drogi. W otoczeniu projektowanej drogi znajdzie się kompleks leśny położony między wsiami Płocochowo, Lipniki Stare i Lipniki Nowe (leśnictwo Pokrzywnica, oddział 87), w odległości ok. 500 m od projektowanej drogi.

W dalszej perspektywie czasowej jest planowana w kilku wariantach obwodnica Warszawy A50.

2.2. Grunty we współwłasności

W zarządzie Nadleśnictwa Pułtusk nie znajdują się grunty będące we współwłasności z innymi podmiotami.

W 2018 r. dokonano zniesienia współwłasności, na podstawie zamiany gruntów

Nieruchomość zbywana – ½ udziału dz. nr 142/1 – Ls – 0,4718 ha, obręb ewidencyjny Perzanowo, gmina Czerwonka.

Nieruchomość nabywana – ½ udziału dz. nr 142/2 – Ls – 0,4714 ha, obręb ewidencyjny Perzanowo, gmina Czerwonka.

2.3. Grunty sporne

Roszczenie o zwrot – Sprawa prowadzona w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie przez Wydział IV

Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Powierzchnia [ha]
makowski	Szelków	Pomaski Małe	29	5,6900
makowski	Szelków	Pomaski Małe	23	8,9900

Pododdziały gruntów spornych należy oznaczać kolejnymi dalszymi literami w oddziale po oznaczeniu pododdziałów o uregulowanym stanie posiadania.

2.4. Grunty nabyte

Nadleśnictwo Pułtusk skorzystało z prawa pierwokupu i nabyło grunty na podstawie art. 37a ustawy o lasach. Informacje na temat wykupionych gruntów przedstawiono w poniższej tabeli.

Gmina	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Rodzaj użytku gruntowego	Pow. [ha]
Różan	Zawady – Ponikiew	71	Ls	15,1200
		211		3,2600
		247		1,3900
Szelków	Przeradowo	254	Ls	0,2000
			Ps	0,1200
			R	0,2400
Rzewnie	Łaś	72	Ls	1,5700
Razem				21,9000

W 2020 r. dokonano zamiany gruntów będących w zarządzie Skarbu Państwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Ostrów Mazowiecka, na grunty położone na terenie Nadleśnictwa Pułtusk.

Gmina	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Rodzaj użytku gruntowego	Pow. [ha]	Akt prawny na podstawie którego dokonano zamiany gruntów
Czerwonka	Ciemniewo	1	Ls	3,1300	Akt Notarialny Repertorium A Nr 7804/2020 z dnia 31.08.2020 r.
		15/1		4,4114	
	Sewerynowo	24		2,1000	
	Ponikiew Wielka	245		7,2500	
	Czerwonka Włościańska	70		0,6600	
		71		0,7000	
Razem				18,2514	

2.5. Kompletność i poprawność danych z zakresu ewidencji gruntów, przekazanych przez nadleśniczego wykonawcy projektu planu urządzania lasu

Dane z zakresu ewidencji zostaną przekazane zgodnie z IUL w terminie wcześniej ustalonym z wykonawcą.

Ewidencja gruntów prowadzona w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych jest zgodna z ewidencją powszechną prowadzoną przez starostwa. Nadleśnictwo monitoruje modernizację ewidencji gruntów zlecane przez podgik.

3. Forma przekazania danych SILP

Nadleśnictwo prześle Wykonawcy projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Pułtusk na lata 2024 – 2033 zaktualizowane dane geometryczne i opisowe w terminie uzgodnionym z wykonawcą projektu PUL. Protokolarne przekazanie danych odbędzie się zgodnie z Zarządzeniem nr 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 20 marca 2007 r. w sprawie przenoszenia informacji pomiędzy planem urządzania lasu dla nadleśnictwa i Systemem Informatycznym Lasów Państwowych (SILP) oraz w sprawie bieżącej aktualizacji stanu lasu w SILP (ZU-7019-11/07).

W ramach danych ewidencyjnych, Nadleśnictwo przygotuje i prześle wykonawcy nowego projektu planu u.l.

- kopię bazy TAKSATOR utworzoną w drodze importu z bazy SILP,
- kopię warstw standardu LMN,
- zweryfikowane dane ewidencyjne (m.in. warstwa działek, warstwa użytków, rejestr powierzchniowy gruntów).

a. Kompletność i poprawność danych z zakresu ewidencji gruntów.

Nadleśnictwo na bieżąco dokonuje kontroli zgodności danych z powszechnej ewidencją gruntów, na podstawie pozyskanych wypisów z państwowej ewidencji gruntów oraz otrzymywanych zawiadomień o zmianach w państwowej ewidencji gruntów i budynków.

Lista działek ewidencyjnych objętych postępowaniami sądowymi zostanie przekazana wykonawcy PUL, który będzie też na bieżąco informowany o prawomocnych postanowieniach i wyrokach w sprawach.

b. Wstrzymanie obrotu gruntami.

W ostatnim półroczu obowiązywania obecnego PUL należy ograniczyć wprowadzanie zmian w rejestrze powierzchniowym Nadleśnictwa. Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa wprowadzone do SILP przed dniem 30 czerwca 2023 r. przekazane Wykonawcy projektu PUL zostaną uwzględnione w PUL. Wszelkie zmiany w stanie posiadania dokonane po przekazaniu danych wykonawcy Nadleśniczy będzie zgłaszać i przekazywać na bieżąco.

4. Korekta podziału powierzchniowego oraz oznaczenie granic oddziałów

W trakcie prac urządzeniowych nie przewiduje się zmiany numeracji pododdziałów i ich powierzchni w WDN, GDN i rezerwach. Nie należy również zmieniać powierzchni upraw pochodnych oraz nie łączyć ich z sąsiednimi wydzieleniami. Podczas prac nad PUL należy zachować dotychczasową numerację oddziałów. Grunty przejęte w ostatnim okresie gospodarczym zostaną włączone do oddziałów przyległych, bądź utworzone zostaną nowe oddziały, oznaczone numerem sąsiedniego oddziału z dodaniem dużej litery. Sąsiadujące ze sobą działki winny tworzyć jeden oddział. Wykonawca projektu PUL sporządzi zestawienie oznaczeń wydzieleni w układzie (adres i powierzchnia wydzielenia) przed i po zmianie. Wykonawca projektu PUL przeprowadzi inwentaryzację słupków oddziałowych, linii podziału powierzchniowego niezapewniających odpowiedniej widoczności. Inwentaryzację słupków należy przeprowadzić ze szczególnym uwzględnieniem słupków drewnianych.

Prace z zakresu uzupełnienia i konserwacji słupków oddziałowych oraz poprawy widoczności linii podziału powierzchniowego, zostaną wykonane przez nadleśnictwo we własnym zakresie, zgodnie z § 12 pkt 7 IUL.

Nadleśnictwo przedstawi wykonawcy PUL wykaz stwierdzonych naruszeń stanu posiadania, dla których na dzień przekazania danych prowadzone są postępowania.

W roku 2017 na terenie nadleśnictwa przeprowadzono inwentaryzację brakujących i uszkodzonych znaków podziału powierzchniowego na podstawie, której wykonano uzupełnienie i prace konserwacyjne.

5. Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w planie urządzenia lasu gruntów stanowiących współwłasność

Należy oznaczyć niewyraźne w terenie granice pododdziałów na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” (na wysokości ok. 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi. Nadleśnictwo przekaże wykonawcy projektu PUL listę wydzieleń, w których należy oznaczyć niewyraźne granice pododdziałów także na ich załamaniach „obrączkami” ze znakami kierunkowymi. W miarę możliwości adres (literę pododdziału) należy przyjmować jak w poprzednim Planie Urządzenia Lasu (bezwzględnie dotyczy to rezerwatów i obiektów nasiennych). Wykonawca projektu PUL sporządzi zestawienie oznaczeń wydzieleń w układzie (adres i powierzchnia wydzielenia) przed i po zmianie dla pozycji planu z pierwszego roku obowiązywania PUL.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do PUL

Wykonawca projektu PUL w ramach prac urządzeniowych pozyska archiwalną, najbardziej aktualną (w miarę możliwości 2-3 lata) ortofotomapę, którą wykorzysta do sporządzenia PUL, a następnie przekaże ją Zamawiającemu.

W GUGIK dla większości terenu Nadleśnictwa dostępne są ortofotomapy z 2020 r. i 2018 r. Jeśli zdaniem Nadleśnictwa w wybranych oddziałach leśnych będą potrzebne bardziej aktualne zdjęcia lotnicze, potrzebę należy zgłosić do Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Warszawie, w celu zaplanowania nalotu dronem.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w PUL

W trakcie prac urządzeniowych, należy opisać cechy drzewostanów zgodnie z § 26 IUL oraz inne specyficzne cechy drzewostanów: drzewostany okresowo podtapiane, WDN-y, GDN-y, drzewostany zachowawcze, uprawy pochodne, uprawy zachowawcze, plantacje nasienne, plantacyjne uprawy nasienne, obiekty „EUFGIS”.

W drzewostanach z odnowienia naturalnego podać cechę do gatunku.

8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Komisja nie przewiduje tworzenia jednostek kontrolnych.

9. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów

W drzewostanach nadleśnictwa, należy sklasyfikować drzewostany do przebudowy według wzoru nr 3 tabeli zamieszczonego w IUL oraz w kwalifikacji do przebudowy w podziale:

- a) Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu.
- b) Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidzianą w następnym 10-leciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych.
- c) Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.

Przedstawić ewentualne potrzeby w zakresie podsadzeń jak i wprowadzanie drugiego piętra.

Drzewostany rębne i przeszlorębne podlegające użytkowaniu rębemu nie będą zamieszczane w wykazie drzewostanów do przebudowy.

Do przebudowy przeznaczać drzewostany silnie uszkodzone przez jemiolę. Nadleśnictwo przekaze wykonawcy projektu PUL aktualny wykaz drzewostanów zagrożonych przez jemiolę.

W wykazie drzewostanów do przebudowy dodać kolumnę „Przyczyna przebudowy”.

10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

W drzewostanach będących w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia planowana powierzchnia do odnowienia będzie zwiększona o 10% z uwagi na uszkodzenia młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew.

11. Dodatkowe pomiary drewna martwego

Pomiary drewna martwego należy wykonać zgodnie z § 62 IUL, uwzględnione w programie TAKSATOR obliczenia i zestawienia drewna martwego na podstawie pomiarów, na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości uznajemy za wystarczające.

12. Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo – przeglądowych i przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, liczba) oraz mapy sytuacyjnej

Mapy dla Nadleśnictwa należy wykonać zgodnie z poniższym wykazem:

- Mapa gospodarcza w skali 1:5000 w formie wielostronicowego albumu, z uwzględnieniem niewielkich fragmentów stron sąsiednich tzw. zakładek, laminowanego, 1 komplet dla nadleśnictwa - odrębne albumy dla obrębów.
- Mapy gospodarczo - przeglądowe leśnictw w skali 1:10000 - 1 komplet,
- Tematyczne mapy gospodarczo - przeglądowe (na podkładach płóciennych):
 - ✓ mapa gospodarczo przeglądowa drzewostanów i projektowanych cięć leśnictw w skali 1:10000 - 1 komplet, (zawierająca opisy szerokości pasa zrębowego).
 - ✓ mapa gospodarczo przeglądowa siedlisk leśnych leśnictw w skali 1:10000 – 1 komplet.
- Mapa przeglądowa drzewostanów w skali 1:25000 (obrębami) - 4 komplety (na podkładach płóciennych).
- Mapa przeglądowa siedlisk leśnych w skali 1:25000 (obrębami) - 4 komplety (na podkładach płóciennych).
- Mapa przeglądowa cięć rębnych w skali 1:25000 (obrębami) - 4 komplety (na podkładach płóciennych).
- Mapa przeglądowa obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu w skali 1:25000 (obrębami) - 2 komplety. Mapa w 2 wariantach (jeden bez lokalizacji szczegółowej stanowisk gatunków chronionych).
- Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 104 IUL, a także siedziby urzędów gmin, granice gmin, siedziby OSP, siedziby PSP.
- Mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej w skali 1:25000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 107 IUL.
- Mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1:25000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 102 IUL.
- Mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego w nadleśnictwie w skali 1:25000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 109 oraz elementy z najnowszych aktualizacji „Czas w Las”.
- Mapa przeglądowa walorów przyrodniczo - kulturowych w skali 1:25000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 111 IUL. Mapa w 2 wariantach (jeden bez lokalizacji szczegółowej stanowisk gatunków chronionych)
- Mapa z prognozą oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 w skali 1:25000 (obrębami) - 2 komplety.
- Mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji w skali 1:25000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz założone uprawy pochodne, wyznaczone bloki upraw pochodnych, wyznaczone drzewostany nasienne (GDN, WDN), plantacje nasienne oraz źródła nasion.

- 5 egz. mapy ściiennej dla PAD Nadleśnictwa w skali 1:50000 – laminowana w jednym arkuszu na podkładzie mapy topograficznej zawierająca: granice nadleśnictwa, granice leśnictw, siedziby leśnictw, siedziby KP PSP, siedziby OSP, zasięg nadleśnictwa, granice obrębów, granice RDLP, granice gmin i powiatów, koordynaty lotnicze, dostrzegalnie przeciwpożarowe z podziałką kątową, współrzędne geograficzne w ramce mapy w układzie WGS 84.
- Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50000- szt. 2
- Mapa sytuacyjno-przeładowa ochrony przeciwpożarowej w skali 1:50000 - 6 szt. zawierająca granice RDLP, granice N-ctwa, granice obrębów leśnych, granice leśnictwa, granice powiatów, granice gmin, drogi pożarowe istniejące i projektowane, pasy przeciwpożarowe, dostrzegalnie pożarowe z podziałką kątową nadleśnictwa Pułtusk i sąsiednich nadleśnictw, siedzibę Punktu Alarmowo Dyspozycyjnego, koordynaty lotnicze (szachownica), siedziba nadleśnictwa, siedziby leśnictw, siedziby PSP, siedziby OSP, stanowiska czerpania wody, bazy sprzętu p-poż, miejsca postoju.

Oprócz wykonania wydruków map wnioskuje się o przygotowanie kompozycji wydruków map tematycznych w formie elektronicznej.

Mapy dla RDLP i DGLP należy wykonać zgodnie z Instrukcją Urządzenia Lasu oraz dla RDOŚ wersję elektroniczną PUL z mapami wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko.

13. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa

Liczba leśnictw oraz ich granice są w ocenie Nadleśnictwa optymalne i nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

14. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Do obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód należy zaliczyć drzewostany uznane przez Zespół Ochrony Lasu w Łodzi.

Podczas taksacji drzewostanów zagrożonych wykazywać wszelkie naloty i podrosty.

Wykonawca przedstawi rozkład przestrzennego uszkodzenia drzewostanów, zinwentaryzowanych zgodnie z IUL § 39. W nadleśnictwie rejestrowane są corocznie szkody powodowane przez: jelenie, sarny, dziki oraz bobry. Szczególnie dla tego ostatniego gatunku w ostatnich latach obserwowany jest wzrost szkód.

Szczególną uwagę należy zwrócić na drzewostany sosnowe opanowane przez jemiolę.

15. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych

Prace urządzeniowe kontrolowane i odbierane będą na zasadach określonych w „Instrukcji Urządzania Lasu” oraz zgodnie z zarządzeniem nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 r. w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych. Terminy tych kontroli określone będą przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Warszawie.

Po zakończeniu prac taksacyjnych w każdym leśnictwie powinien odbyć się szczegółowy odbiór prac taksacyjnych w obecności leśniczego oraz zastępcy nadleśniczego lub inżyniera nadzoru, w trakcie którego protokolarnemu uzgodnieniu podlegać będą opisy taksacyjne wydzieleń, wskazania gospodarcze, w tym cięcia pielęgnacyjne, a w szczególności:

- przepadłe uprawy,
- luki do zalesienia (powyżej 0,10 ha),
- halizny, zręby, płazowiny,
- drzewostany do przebudowy,
- drzewostany KO i KDO,
- drzewostany nasienne,
- poletka łowieckie,
- plantacje.

Wydruki opisów taksacyjnych przed ich oprawieniem zostaną przekazane do kontroli przez nadleśnictwo. Uwagi nadleśnictwa zostaną przedstawione wykonawcy projektu PUL na piśmie. Do uwag wykonawcy projektu PUL ustosunkuje się w formie pisemnej.

Wykaz i mapa cięć rębnych podlega szczegółowemu uzgodnieniu zarówno w toku prac jak również w końcowym etapie na zorganizowanym spotkaniu z udziałem przedstawicieli nadleśnictwa, pracowników RDLP i wykonawcy projektu PUL.

16. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym dodatkowych, oraz prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

Opracowania dla Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych należy wykonać zgodnie z IUL.

Opracowanie dla nadleśnictwa: elaborat, opisy taksacyjne, program ochrony przyrody, wykonane w twardej oprawie introligatorskiej formatu A4 z właściwymi opisami na okładkach i grzbietach.

Dotyczy to następujących dokumentów:

- elaborat oprawiony, jako odrębny tom – 1 egzemplarz dla nadleśnictwa;
- opis taksacyjny lasu oprawiony w tomach – 1 egzemplarz dla nadleśnictwa;
- wykazy projektowanych cięć użytkowania rębnego i przedrębego, oprawione w tomach - 1 egzemplarz dla nadleśnictwa;
- opracowania dla leśniczych (zawierające opis taksacyjny, wykaz cięć i wykaz wskazań gospodarczych dla danego leśnictwa, wyciąg z POP w zakresie modyfikacji wskazań gospodarczych i tabeli XXII) oprawione w odrębne operaty dla każdego leśnictwa po 2 egzemplarze;
- program ochrony przyrody oprawiony jako odrębny tom zaopatrzony w kieszeń z podklejoną na płótnie mapą walorów przyrodniczo kulturowych – 1 egzemplarz dla nadleśnictwa;
- prognozę oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko zaopatrzonej w kieszeń z podklejoną na płótnie mapą wraz z wymaganymi opiniami do tej prognozy - 1 egzemplarz dla nadleśnictwa;

17. Ewentualne sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000

Wykonawca projektu PUL sporządzi dodatkową tabelę XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000.

Osobliwości przyrodnicze oraz gatunki roślin chronionych powinny zostać naniesione na mapie w faktycznej lokalizacji a nie w centroidzie.

W POP zamieścić tylko gatunki chronione zinwentaryzowane o znanej lokalizacji.

Wyróżnić w POP gatunki, dla których nie stosuje się odstępstw od zakazów art. 51 ustawy o ochronie przyrody dla gospodarki leśnej.

18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

Przed rozpoczęciem prac terenowych wskazane jest zorganizowanie spotkania roboczego z udziałem taksatorów i leśniczych, podczas którego zostanie omówiony sposób wykonania prac taksacyjnych oraz uzgodnione będą szczegóły organizacyjne.

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania PUL na środowisko i obszary Natura 2000, należy prowadzić zgodnie z „Ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu. Ministerstwo Środowiska, Warszawa (dokument z dnia 18 sierpnia 2011 r., zmieniony 28 sierpnia 2013 r.).

Oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000, powinno obejmować zgodnie z IUL:

- 1) Uzgodnienie pomiędzy Dyrektorem RDLP a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (RDOŚ), zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 2) Sporządzenie prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 3) Uzyskanie opinii dotyczących projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 4) Zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Część B: Założenia do planu urządzenia lasu

1. Obszary chronione i funkcje lasu

1.1. Rezerваты przyrody

Podczas prac na projektem PUL konieczna będzie weryfikacja granic rezerwatów przyrody oraz obszarów Natura 2000 na podstawie aktów ustanawiających.

Na gruntach Nadleśnictwa znajdują się cztery rezerваты przyrody. Trzy z nich: Popławy, Bartnia i Wielgolas, w całości położone są na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Pułtusk, natomiast czwarty – Stawinoga – w większości położony jest poza gruntami Nadleśnictwa. Całkowicie poza gruntami Nadleśnictwa znajduje się jeden rezerwat przyrody: Dzierżeński Kępa (wyspa na Narwi).

Rezerwat Stawinoga posiada plan ochrony ustanowiony na okres 20 lat Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatów przyrody „Stawinoga”. Pozostałe trzy rezerваты nie posiadają aktualnych planów ochrony.

L.p.	Nazwa rezerwat	Aktualny akt prawny regulujący funkcjonowanie rezerwat	Rok powstania	Lokalizacja	Powierzchnia [ha]		Cel ochrony
					z aktu powołują -cego	z planu urządzenia lasu	
1	Popławy	Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998r.	4 kwietnia 1977 r.	I-ctwo Popławy oddz. 241c, ~b, ~d	6,28	6,28	Celem ochrony jest zachowanie starodrzewu sosnowego z bogatym runem.
2	Stawinoga	Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998r.	3 grudnia 1981 r.	Leśnictwo Zatory oddz. 430a-h, l, ~d, ~f, ~h, ~j oddz. 431	146,51 (31,24 ha na gruntach N-ctwa)	146,51 (31,24 ha na gruntach N-ctwa)	Celem ochrony jest zachowanie miejsc lęgowych licznych gatunków ptaków związanych ze środowiskiem wodno-bagiennym i leśnym oraz miejsc odpoczynku i

		oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Stawinoga”.					żerowisk ptaków przelotnych.
3	Bartnia	Zarządzenie Nr 13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie rezerwatu „Bartnia”	4 kwietnia 1977 r.	I-ctwo Zambski oddz. 45g, 46b, c, d, ~a	14,60	14,60	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu naturalnego drzewostanu sosnowego, stanowiącego potencjalne miejsce lęgowe czapli siwej (<i>Ardea cinerea</i>).
4	Wielgolas	Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998r.	3 grudnia 1981 r.	I-ctwo Wielgolas 249g, ~b	6,73	6,73	Celem ochrony jest zachowanie fragmentu starodrzewu o cechach zespołu naturalnego.
5	Dzierżeński a Kępa		9 października 1991 r.	Poza gruntami N-ctwa	1,20	-	Celem ochrony jest zachowanie miejsc lęgowych ptaków wodnych.

1.2. Parki krajobrazowe

W granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Pułtusk znajduje się Nadbużański Park Krajobrazowy. Obecnie aktem prawnym normalizującym funkcjonowanie parku jest *Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego oraz Rozporządzenie Nr 58 Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 maja 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego*. Park zajmuje 378,72 ha gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo. W trakcie prac urzędzeniowych wnosi się o aktualizację przebiegu granic parku krajobrazowego na LMN.

1.3. Obszary chronionego krajobrazu

W granicach zasięgu Nadleśnictwa znajduje się jeden obszar chronionego krajobrazu. Jest to Nasielsko-Karniewski OChK. Aktualnie funkcjonuje na podstawie *Rozporządzenia*

Nr 25 Wojewody Mazowieckiego z 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Obejmuje on 2152,16 ha gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Pułtusk. W trakcie prac urzędzeniowych wnosi się o aktualizację przebiegu granic wspomnianego obszaru na LMN.

1.4. Strefy ochrony zwierząt chronionych

W trakcie obowiązywania planu urządzenia lasu, zmianie uległy lokalizacje stref ochronnych gatunków zwierząt. Obecnie trwają procedury, co do likwidacji dwóch stref ochrony: bielika w leśnictwie Zatory i bociana czarnego w leśnictwie Dąbrowa. Granice dwóch stref: orlika krzykliwego w leśnictwie Kaszewiec oraz bociana czarnego w leśnictwie Jurgi, są na etapie weryfikacji.

1.5. Sieć obszarów Natura 2000

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Pułtusk funkcjonują dwa obszary Natura 2000:

Nazwa obszaru	Powierzchnia gruntów nadleśnictwa [ha]	Kod obszaru	Uwagi
Puszcza Biała	9604,56	PLB140007	PZO z 31.03.2014 r. z późn.zm.
Dolina Dolnej Narwi	425,08	PLB140011	PZO z 23.04.2014 r. z późn.zm.

1.6. Pomniki przyrody

Nadleśnictwo Pułtusk w dniu 8 marca 2021 r. zwróciło się do Urzędu Gminy w Szelkowie w sprawie uregulowania ewidencji pomników przyrody na terenie uroczyska Rozalia w leśnictwie Magnuszew. W 2020 r. nadleśnictwo wystąpiło z wnioskami do gminy Rząśniak, Obryte, Goworowo oraz Zatory o uznanie nowych drzew za pomników przyrody, które spełniają wymagania stawiane tej formie ochrony przyrody określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz.U. z 2017 r., poz. 2300).

Wykonawca projektu wykona dokładną inwentaryzację pomników przyrody na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Pułtusk, wraz z aktualizacją ich położenia na LMN.

1.7. Obiekty objęte ochroną konserwatora zabytków

Nadleśnictwo wystąpi do wojewódzkiego konserwatora zabytków o aktualny wykaz zabytków ujawnionych w rejestrze.

Lp.	Leśnictwo, oddz., wydz.	Funkcja	Dokument
1	Kaszewiec, oddział 52-h	cmentarz z I Wojny Światowej	Zarządzenie nr 76/13 Wójta Gminy Goworowo z dnia 27 grudnia 2013 r. – nr Gow/GEZ-28

1.8. Lasy ochronne

Lasy ochronne w Nadleśnictwie Pułtusk uznano Decyzją Ministra Środowiska z 25 lutego 2004 roku.

Po rozliczeniu powierzchni po pracach terenowych urządzania lasu zostanie podjęta decyzja o ewentualnej korekcie lasów ochronnych.

2. Typy siedliskowe lasu.

Przy opracowywaniu opisu taksacyjnego należy unikać ujmowania zróżnicowanych typów siedliskowych lasu w ramach jednego wydzielenia, szczególnie dotyczy to małych wydzieleni przeznaczonych do użytkowania rębego.

TSL należy przyjąć zgodnie z opracowaniem glebowo-siedliskowym uzupełnionym o grunty przejęte do zasobów nadleśnictwa po 01.01.2002 roku.

Po weryfikacji siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony w granicach obszarów Natura 2000 i zlokalizowanych poza nimi – występujących na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo - należy dokonać korekt w opisach taksacyjnych wydzieleni (zgodnie z §22 IUL). Siedliska przyrodnicze należy przyjąć na podstawie opracowania fitosocjologicznego z 2022 r. Korekty granic wyłączeń taksacyjnych należy wykonać wg opracowania fitosocjologicznego z uwzględnieniem aktualnego stanu siedliska.

Należy uzupełnić opisy taksacyjne o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze.

3. Typy drzewostanów.

3.1. Proponowane Typy Drzewostanów oraz składy gatunkowe upraw

Dla poszczególnych TSL i przyjętych dla nich wariantów TD przyjęto następujące orientacyjne udziały procentowe poszczególnych gatunków przy projektowaniu upraw:

Typ siedliskowy lasu	Typ d-stanu	Orientacyjny skład gatunkowy w %
Bs	So	So 90, inne 10
Bśw	So	So 100
	So	So 80- 90, inne 10-20
Bw	So	So 80, inne 20
	So-Brz	Brz 50, So 30, inne 20
BMśw	So ¹⁾	So 70-80, inne 20-30
	Db-So	So 70, Db 20, inne 10

	Bk-So ¹⁾	So 70, Bk 20, inne 10
BMw	So ¹⁾	So 70, inne 30
	Db-So	So 60, Db 20, inne 20
	Św-So	So 60, Św 30, inne 10
	So-Brz	Brz 50, So 30, inne 20
LMśw	Db-So	So 50-60, Db 20, inne 20-30
	So-Db	Db 40, So 40, inne 20
	Db	Db 70, inne 30
	Md-Db-So	So 40, Db 20, Md 20, inne 20
	Db-Bk-So ¹⁾	So 40, Bk 30, Db 20, inne 10
	Gb-So-Db	Db 50, So 20, Gb 20, inne 10
LMw	So-Db	Db 50, So 30, inne 20
	Js-Ol ²⁾	Ol 50, Js 30, inne 20
	Gb-Db	Db 50, Gb 20, inne 30
	Wz-Brz	Brz 50, Wz 30, inne 20
LMb	Brz-Ol	Ol 60, Brz 20 inne 20
Lśw	Db	Db 80, inne 20
	Md-Db	Db 60, Md 30, inne 10
	Bk-Db ³⁾	Db50, Bk30, inne 20
	So-Bk-Db ³⁾	So 20-30, Bk 30, Db 30, inne 10
	Gb-Db	Db 60, Gb 20, inne 20
	Lp-Db	Db 60, Lp 30, inne 10
Lw	Db	Db 70-80, inne 20-30
	Św-Db	Db 50, Św 30, inne 20
	Ol-Db	Db 50, Ol 30, inne 20
	Db-Ol	Ol 50, Db 30, inne 20
	Db-Js ²⁾	Js 40, Db 40, inne 20
	Gb-Db	Db 60, Gb 20, inne 20
	Js-Wz-Db ²⁾	Db 60, Wz 20, Js 10, inne 10

	Ol-Brz	Brz 50, Ol 30, Wz i inne 20
Ol	Ol	Ol 90, inne 10
	Brz-Ol	Ol 50, Brz 40, inne 10
OlJ	Ol-Js ²⁾	Js 60, Ol 30, inne 10
	Js-Ol ²⁾	Ol 60, Js 30, inne 10
	Js-Brz-Ol ²⁾	Ol 40, Brz 30, Js 20, inne 10
Lł	Tp-Wz	Wz 60, Tp 30, inne 10

1) dotyczy drzewostanów rosnących na słabych utworach glebowych np.ps/pl, na utworach piaszczystych i utworach piaszczystych z różnego rodzaju przewarstwieniami utworów zwięzłych

2) w przypadku utrzymywania się choroby jesionu proponuje się zastąpieniem go olszą, wiązem, jaworem, brzozą, świerkiem. Jesion wprowadzać na uprawach jednostkowo lub w małych grupach.

3) dotyczy istniejących podrostów bukowych

Udział 50% brzozy na siedliskach LMw i Lw projektowany jest w celu utworzenia bazy nasiennej dla tego gatunku.

W uprawach zaleca się wprowadzać Dbb na słabszych siedliskach, Dbs na żyzniejszych siedliskach.

W przypadku upraw zakładanych po zrębach sanitarnych wykonywanych z powodu nadmiernego występowania jemioli, So może być zastępowana Brz, Lp, Kl itp.

W przypadku upraw na uporczywych pędraczyskach można stosować odmienne składy odnowieniowe od przyjętych. Należy uznać wszystkie gatunki lasotwórcze rodzimego pochodzenia i wykorzystać wszystko co jest możliwe bez względu na typ siedliskowy lasu.

- **Odnowienia naturalne:**

Wykaz opisanych w trakcie wykonywania planu urządzenia lasu powierzchni z odnowieniem naturalnym powinien być zaprezentowany podczas obrad narady techniczno-gospodarczej i wykorzystywany do monitoringu odnowień naturalnych w nadleśnictwie. Decyzję o uznaniu opisanego przez wykonawcę planu urządzenia lasu odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy. W drzewostanach z odnowienia naturalnego podać cechę do gatunku.

3.2. Proponowane Typy Drzewostanów oraz składy gatunkowe upraw dla gruntów potencjalnych siedlisk przyrodniczych

Po pracach fitosocjologicznych i inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych poniższa tabela może być skorygowana.

Składy gatunkowe oraz TD:

Lp.	Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw %
1.	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	LMśw	Gb Db	Db 40-70 Gb 20-30 So, Lp 20KI i in.
				Gb (Lp) Db	20 Db 40-60 Gb (Lp) 30-40 KI, Brz 20 i in.
			LMw	LpGbDb	Db 50 Gb 20 Lp 20 inne 10
				Db	Db 80 Gb i inne 20
			Lśw	LpGbDb	Db 50 Gb 20 Lp 20 inne 10
				Db	Db 80 Gb i inne 20
Lw	LpGbDb	Db 50 Gb 20 Lp 20 inne 10			
	Wz-Lp-Db	Db 50 Lp 20 Wz 20 inne 10			
	OL Brz Js*	Js 40 Brz 30 Ol i inne 20			
2.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, jesionowe	91E0	LMw	Js* Ol	Ol 50 Js 30 Brz i inne 20
				Ol Js*	Js 50 Ol 30 Brz i inne 20
			Lw	Js* Db	Db 50 Js 30 Wz i inne 20
				Db Js*	Js 50 Db 40 Ol i inne 10
				Db Ol	Ol 50 Db 30 Wz i inne 20
				Ol Db	Db 50 Ol 30 Wz i inne 20
			OlJ	Js* Ol	Ol 60 Js 30 Brz i inne 10
				Ol Js*	Js 60 Ol 30 Brz i inne 10
			Ol	Ol	Ol 90 Js i inne 10
			LMb	Ol	Ol 70, inne 30
			Lł	Js*Ol	Ol 60 Js 30 Wz i inne 10
3.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	Lw	Js* Wz Db	Db 40 Wz 30 Js i inne 30
			Lł	Wz Js* Db	Db 60 Js 30 Wz i inne 10
4.	Cieptolubne dąbrowy	91I0	LMśw	So-Db	60-70% Db, 10-20% So, 20% Brz
				Db	80-90% Db, 10-20% So, Brz
			Lśw	Db	80-90% Db, 10-20% So, Brz
5.	Śródładowy bór chrobotkowy	91T0	Bs	So	80-90% So 10-20% Brz
6	Kwaśne dąbrowy	9190	BMśw, BMw, LMśw, LMw	Db	80-90% Db, 10-20% So, Brz

*-jesion na siedliskach 91E0 można zastępować olszą a na siedliskach 91F0 – dębem, wiązem, jaworem, lipą

* - na siedlisko 9170 nie należy wprowadzać Bk.

**-jesiona na siedliskach 91E0 można zastępować olszą a na siedliskach 91F0 – dębem, wiązem.

* - udział sosny 20-30% możliwy jest do wprowadzenia na regenerującym się potencjalnym zbiorowisku Tilio-Carpinetum. W przypadku istniejącego siedliska przyrodniczego 9170 udział sosny należy ograniczyć do 0-10%.

3.3. Proponowane postępowanie na uporczywym pędrczysku

Postępowanie w drzewostanach uznanych za uporczywe pędrczysko powinno być oparte na zasadach zapisanych w IOL (pkt. 6.2.2.).

Doświadczenia lat ostatnich dotyczące uporczywego pędrczyska w L-ctwie Załuzie wskazują na stosowanie dodatkowych rozwiązań w zakresie rębni. W przypadku dobrej jakości odnowienia na gniazdach należy kontynuować rębnię III, w innych przypadkach zalecanym rozwiązaniem jest stosowanie rębni IV.

3.4. Wytyczne do opracowania PUL na lata 2024-2033 w zakresie projektowanych zadań selekcji i nasiennictwa drzew leśnych

Nadleśnictwo Pułtusk uczestniczy w realizacji krajowego „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 – 2035”. Proponowane w programie wielkości zadań rzeczowych dla poszczególnych rodzajów LMP są ściśle powiązane z zabiegami gospodarczymi, projektowanymi w ramach PUL, co powinien uwzględnić w swoich pracach wykonawca PUL.

Na terenie Nadleśnictwa Pułtusk znajdują się następujące obiekty leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew:

- wyłączony drzewostan nasienny sosnowy,
- gospodarcze drzewostany nasienne gatunków: Sosna zwyczajna, Dąb szypułkowy, Dąb bezszypułkowy, Brzoza brodawkowata, Olsza czarna, Buk zwyczajny,
- źródła nasion gatunków: Wiąz szypułkowy, Jesion wyniosły, Klon zwyczajny, Klon Jawor, Klon polny, Lipa drobnolistna, Grab zwyczajny, Jarząb pospolity, Czereśnia ptasia, Dereń świdwa, Kalina Koralowa, Kruszyna pospolita, Ligustr pospolity, Pigwowiec japoński, Śliwa ałycza, Śliwa tarnina,
- drzewostan zachowawczy Sosny zwyczajnej zakwalifikowany do ogólnoeuropejskiego systemu informacji o leśnych zasobach genowych EUFGIS,
- trzy bloki upraw pochodnych Sosny zwyczajnej,
- rozproszone uprawy pochodne Sosny zwyczajnej, pochodzącej z Puszczy Białej i WDN Lipniki,
- uprawy zachowawcze Sosny zwyczajnej,
- plantacyjna uprawa nasienna Buki zwyczajnego.

Szczegółowe zestawienie w/w obiektów zostaną przekazane wykonawcy prac urządzeniowych w pierwszym etapie opracowania PUL.

3.4.1. Wyłączony drzewostan nasienny sosnowy oddz. 58-c-99, 59-a-98 Leśnictwo Lipniki

Zarządzeniem nr 10/2018 DGLP nadleśnictwo otrzymało zgodę na rozpoczęcie użytkowania rębne WDN. Użytkowanie rozpoczęto w roku 2020 stosując rozrębę (rębnia IB). Kontynuacja

cięć odnowieniowych oprócz podstawowych zasad wynikających z IUL, powinna uwzględnić przesłanki wynikające z ustaleń zawartych w dokumentach:

- zalecenia Krajowej Komisji ds. uznawania drzewostanów nasiennych, drzew matecznych oraz obiektów zachowawczych w Lasach Państwowych – (Protokół z dnia 6-9 czerwca 2017 r.)

- pismo do RDLP w Warszawie zn. spr. ZG.7020.2.2019 z dn. 15.02.2019 wraz z odpowiedzią RDLP w Warszawie – pismo zn. spr. ZG.7020.3.2019 z dn. 6.03.2019 – przy zastosowaniu rozrębów i rozpoczęciu użytkowania w 2020 roku, planowane zakończenie użytkowania określono na rok 2035.

Sprawozdanie z kontroli bloków upraw pochodnych zn. spr.: ZG.092.3.2019 z dn. 25.01.2019 - wyznaczenie nowych bloków upraw pochodnych in situ w Leśnictwie Lipniki (oddz. 58, 59) i ex situ w Leśnictwie Wąski Las (oddz. 130, 139) oraz uznanie dotychczasowego bloku upraw pochodnych ex situ w Leśnictwie Wąski Las (oddz. 115) za blok upraw pochodnych rozproszonych.

Użytkowaniu podlegać będzie WDN wraz z otuliną (łączna powierzchnia 38,96 ha). Skład gatunkowy upraw odzwierciedlać będzie skład gatunkowy WDN z założeniem, że powierzchnia po wyciętym WDN odnawiana będzie sadzonkami sosny pochodnej, a na powierzchni wyciętej otuliny rozmieszczone zostaną pozostałe gatunki ze składu odnowienia.

3.4.2. Gospodarcze drzewostany nasienne

W przypadku projektowania cięć przedrębnych, powinny one mieć charakter trzebieży negatywnych. Ponadto w gospodarczych drzewostanach nasiennych dębowych powinno się zaprojektować większą intensywność cięć w celu doświetlenia drzew, co powinno spowodować lepsze obradzanie żołądzi.

3.4.3. Drzewostan zachowawczy Sosny zwyczajnej - oddz. 142, 151

Drzewostan powołany został Protokołem z prac Komisji do uznawania drzewostanów nasiennych wyłączonych i zachowawczych przeprowadzonych w RDLP Warszawa w dniach 12-16 kwietnia 1999 r. Propozycją Nadleśnictwa było uznanie go, jako wyłączony drzewostan nasienno, jednak ze względu na wiek (151 lat już w tamtym czasie) oraz wykazywanie przez część drzew pierwszych objawów zamierania, stwierdzono, że nie będzie on mógł pełnić w długim okresie funkcji nasiennej. Jednak z racji na wartość (ochrona populacji) zdecydowano się uznać go, jako drzewostan zachowawczy.

Obecnie drzewostan zajmuje powierzchnię 9,14 ha i składa się z wydzielen:

- 142-h, j – drzewostan 148 lat; na powierzchni znajduje się II piętro sosnowe, które w większości jest przygłuszone i w słabej kondycji zdrowotnej, wynikającej z nie odślonięcia odnowienia naturalnego w odpowiednim czasie. Jedynie drzewa rosnące w lukach drzewostanu są rokujące. Większość takich drzew stwierdzono w północnej części oddz. 142-h (granicyzającej z oddz. 133). Na tej części drzewostanu zaplanowano na rok 2022 zabieg trzebieży w młodszym pokoleniu sosny, natomiast planuje się również odślonięcie II piętra sosnowego poprzez usunięcie pojedynczych starszych sosen z I pietra. Pozostałą

powierzchnię pozostawia się nieużytkowaną - do obserwacji naturalnie zachodzących procesów.

- 151-d – drzewostan 167 lat; z uwagi na zaawansowany wiek oraz brak możliwości uzyskania odnowienia naturalnego, mając na uwadze zapisy Zarządzenia nr 29 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 marca 2013 r., aby drzewostan zachowawczy został w odpowiednim momencie zastąpiony nowym pokoleniem, powstałym na drodze naturalnej lub wprowadzonym sztucznie, planuje się wykonanie paska zrębowego w ramach rębni zupełnej i założenie sztucznie uprawy in situ od strony istniejącej już uprawy zachowawczej w oddz.151-g.

3.4.4. Uprawy zachowawcze

- Uprawy zachowawcze in situ Sosny zwyczajnej, oddz. 142-f, g, i, 151-g.
W 2023 roku planuje się założenie uprawy in situ po usunięciu zrębem zupełnym (IB) części (3,24 ha) drzewostanu zachowawczego. Uprawy zakładane będą w oparciu o zapisy Zarządzenia nr 29 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 marca 2013 r.
- Blok upraw zachowawczych ex situ Sosny zwyczajnej, oddz. 120-h, k, 128-f, g, l, m, 138-b, c, h, f.
Do zamknięcia bloku pozostało odnowienie dwóch wydzieleń: 138-f i 138-h.
- W oddz. 138-f, w 2018 roku wykonano gniazda (rębnia IIIA), które w 2019 roku zostały odnowione. Na przyszły PUL należy zaplanować cięcie uprzątające (rębnia IIIAU) oraz odnowienie powierzchni międzygniazdowej.
- W oddz. 138-h planowane jest wykonanie cięcia uprzątającego w 2023 roku. Z racji, że zrąb wykonany zostanie w ostatnim roku obowiązującego PUL, nie ma możliwości realizacji odnowienia w obecnym PUL, dlatego należy je zaplanować w przyszłym dziesięcioleciu.

3.4.5. Blok upraw pochodnych Sosny zwyczajnej, Leśnictwo Wąski Las, oddz. 130, 139

- Blok upraw pochodnych (ex situ) utworzony został w roku 2019 pismem zn. spr. ZG.092.3.2019 z dn. 25.01.2019 (protokół z kontroli) dla wyłączonego drzewostanu sosny zwyczajnej uznanego w Leśnictwie Lipniki (oddz. 58 i 59). W jego skład wchodzi wydziały: 130-c-00, 130-d-01, 130-d-99, 139-b-01, 139-b-99, a łączna powierzchnia wynosi 21,17 ha (zgodnie z „Programem zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 – 2035”).
- Do końca bieżącego PUL założona zostanie uprawa w wydz. 130-c (po rębni IIIAU), natomiast w wydz. 130-d-01, 139-b-01 wykonane zostaną zrębny złożone z zastosowaniem rębni IIIA.
- W celu przyspieszenia wypełniania bloku zdecydowano się na zmianę rębni w wydz. 130-d-99 z IIIA na IB. Mimo ujęcia cięcia w obecnym PUL, zostanie ono przesunięte

na kolejne lata, dlatego należy go uwzględnić we wskazaniach gospodarczych na lata 2024-2033. W wydz. 139-b-99 obecnie nie zaplanowano użytkowania rębego, jednak z uwagi na wiek (So 113 lat) również należy go uwzględnić w użytkowaniu na przyszły okres. Podobnie jak w oddz. 130-d-99 proponuje się zastosować cięcia zupełne przy zastosowaniu rębni IB. Dodatkowym argumentem stosowania zrębów zupełnych na w/w powierzchniach jest bardzo słaba udatność odnowień dębowych w Leśnictwie Wąski Las.

- Składy gatunkowe upraw będą realizowane zgodnie z zapisami Zarządzenia nr 29 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 marca 2013 r.

3.4.6. Blok upraw pochodnych Sosny zwyczajnej, Leśnictwo Wielgolas, oddz. 223, 224, 243, 244, 257

Blok upraw pochodnych (ex situ) utworzony został dla wyłączonych drzewostanów nasiennych z Puszczy Białej. W 2020 roku podczas analizy realizacji „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 – 2035” dokonano modyfikacji granic i powierzchni bloku (pismo zn. spr. ZG.7001.2.2020 z dn. 13.10.2020). Powodem wprowadzonych zmian były powierzchnie w granicach bloku, które ze względów na warunki terenowe (powierzchnie podmokłe) nie rokowały na utrzymanie odnowienia sosnowego. Obecna powierzchnia bloku wynosi 63,72 ha. Do zamknięcia bloku pozostały do odnowienia dwa wydzielania:

- 07-224-g – należy zaplanować cięcie uprzążające w przyszłym PUL (III AU),
- 07-243-d – należy zaplanować zręb zupełny w przyszłym PUL.

3.4.7. Blok upraw pochodnych Sosny zwyczajnej, Leśnictwo Lipniki, oddz. 58, 59

Blok upraw pochodnych in situ o powierzchni 38,96 ha dla wyłączonego drzewostanu nasiennego utworzony został w 2019 roku pismem zn. spr.: ZG.092.3.2019 z dn. 25.01.2019 r. W roku 2020 rozpoczęto użytkowanie rębne WDN wycinając cztery paski zrębowe, które w 2021 roku posadzono pochodną sosną kontenerową (w miejscu WDN) i domieszkami (w miejscu otuliny WDN).

Planuje się zamknięcie bloku w przyszłym dziesięcioleciu.

3.4.8. Plantacyjna uprawa nasienna buka, Leśnictwo Magnuszew, oddz. 208-c

Plantacja założona została w 2009 roku i zajmuje powierzchnię 5,65 ha. Wyszadzono 2050 sadzonek – 54 rody. Pochodzenie pierwotne to były region 108, aktualnie Bk12. Obecnie plantacja prowadzona jest zgodnie z zaleceniami Krajowej Komisji ds. uznawania drzewostanów nasiennych, drzew matecznych oraz obiektów zachowawczych w Lasach Państwowych (Protokół z dnia 6-9 czerwca 2017 r.) – systematyczne koszenie, zbieranie lub rozdrabnianie trawy, punktowe nawożenie najsłabszej części plantacji oraz, z racji

na włączenie plantacji do zasięgu uporczywego pędraczyska, (Protokół uzgodnienia wykazu powierzchni stanowiących uporczywe pędraczysko z dn. 11.12.2020 r.), intensywne zwalczanie pędraków.

4. Wiek rębności dla głównych gatunków drzew

Proponuje się, przyjęcie do planu urządzenia lasu wieku rębności dla poszczególnych gatunków zgodnie z obowiązującym planem urządzenia lasu, tj.:

- Db, Js - 140 lat
- Bk - 120 lat
- So, Md, Kl - 100 lat
- Św, Gb, Brz, Ol, Lp - 80 lat
- Ol odrośl. - 60 lat
- Os - 50 lat
- Tp, Wb - 40 lat

Podczas taksacji zostanie określony indywidualny wiek dojrzałości rębnej dla niektórych drzewostanów o dobrym stanie zdrowotnym, które osiągają dymensje znacznie mniejsze od przeciętnej oraz pełnią bardzo ważną funkcję w ekosystemie i mają duże znaczenie dla okolicznej ludności.

Propozycja drzewostanów do określenia podwyższonego indywidualnego wieku dojrzałości rębnej 120 lat.

Leśnictwo	Oddział	Uwagi
Popławy	67-h	Drzewostan sosnowy w bezpośrednim sąsiedztwie Narwi, rosnący na wydmie (Biała Góra)
Grabowiec	283-h	Drzewostan sosnowy słabo przyrastający
	293-c	
	372-d	
	387-g	
	388-a	
	389-a	
	392-b	
	393-a	

	301-a	
Zatory	411-b, c, d, f	Drzewostany sosnowe na słabych utworach glebowych, bardzo słabo przyrastające
	413-a, c, d	
	415-a, b, d, g, h	
	416-a, b, f, g	
	417-a, b, c, f, g, h	
	418-a, b	
	419-b, c, d, f, g, h	
	422-a, b, c, d	
	423-a, b	
	424-a	
	426-a, b, c	
	427-a, b, c, d, f, g, h	
	428-a, b, c, d, f, g, i, j, k	
	444-a, b, d-99, f, g, h	
	445-a, b, c, d, f, g, h, i, j	
	446-a, b, c, d, f, g	
	450-a, b, c, d	
	451-a, b, c, d	
	452-a, b, c, d	
	453-a, b, c, d	
	462-a, b, c, f	
	465-a, b, c, d, f	
	466-a, b, c, d, f, g	
	467-a, b, c, d, f, g, h, i	
	469-a, b, c, d, f, g, h	
	470-a, b, c, d, f, g, h, i, j, k	
471-a, b, c, d, f, g		
472-a, b		

	475-a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o	
	476-a, b	
	479-a, b, c, d, f, g, h	
	480-a, d, f	
Kaszewiec	31B-a; 31C-a, b, c	Drzewostany sosnowe słabo przyrastające, kategorii OCH GLEB
	71-c, h	Drzewostany dębowo-sosnowe bezpośrednio przylegające do Narwi i starorzeczy
	2-k	Drzewostany sosnowe na siedlisku BMw, przylegające do torfowiska, w runie bagno zwyczajne, kategoria OCH WOD
	7-c	

5. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego

W Nadleśnictwie Pułtusk, proponuje się następujący podział uwzględniający dominujące funkcje pełnione przez las ze względu na typ gospodarstwa:

Gospodarstwo Specjalne (S)

Do gospodarstwa specjalnego powinno się kwalifikować obszary funkcjonalne pełniące zadania specyficzne w urządzonym obiekcie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych. Gospodarstwo to powinno obejmować następujące grupy powierzchni:

- rezerваты przyrody wraz z otulinami,
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne,
- ściśle strefy ochrony zwierząt objęte ochroną gatunkową,
- wyłączone drzewostany nasienne, drzewostany zachowawcze,
- grunty sporne
- drzewostany w wydzieleniach o siedliskach Bs, Bb, BMb, LMb, Lł.
- pododdziały uznane w protokole za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych:
-

Leśnictwo	Oddział	Pow. [ha]	Uwagi
Popławy	55-a, b, f, g, i, j, k, l, m	4,1	Drzewostany olszowe w dawnym korycie rzeki Narew.
	56-a, b, s, t, w, x, y, z, bx, cx	3,98	
	85-f	0,04	Drzewostan wzdłuż ciek wodnego
	96-b, d	2,14	Drzewostan wzdłuż ciek wodnego
	97-c, d, m, bx, cx, dx	1,66	Drzewostan wzdłuż ciek wodnego
	196-t, s	0,43	Drzewostany olszowe śródpolne, niestabilne
	197-c, g	4,69	Drzewostan w bezpośrednim sąsiedztwie osiedla mieszkaniowego – zachowanie parkowego charakteru drzewostanu
Grabowiec	306-b	6,64	Drzewostan w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Narew
	280-b	2,41	Wąski pas drzewostanu brzożowo-olszowego od pól i łąk
	299-k	1,68	Starodrzew olszowy w bezodpływowej niecce, niestabilny, cenny przyrodniczo
Zatory	411-g	3,13	Cenny drzewostan brzożowy naturalnie regenerujący się
	418-g-99	2,76	Drzewostany olszowe cenne przyrodniczo – ostoja bobrów
	418-f	0,84	
	418-i-99	1,68	
	424-b	1,14	
	424-c	2,13	
	424-d	3,95	
Dąbrowa	117-f	0,87	Drzewostany olszowe w bezodpływowej niecce pod silną presją bobrów
	117-n	1,49	
	117-w	1,71	
	117-o	2,31	
	117-p	1,94	
	117-s	0,49	
	117-m	3,69	
	5-c	1,39	Drzewostany cenne przyrodniczo w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Narew
	5-d	1,37	
	5-l	2,49	
	12-h	0,64	Drzewostany wzdłuż kanału Gostkowskiego pod silną presją bobrów
	13-m	3,83	
	Pniewo	359-r	0,74
309-b,f, 310-c,d		19,32	Starodrzew sosnowy o dużych walorach przyrodniczych nie użytkowany na podst.Dec. MŚ pkt III
Wielgolas	120-a, b	3,36	Drzewostany olszowe w bezodpływowej niecce, niestabilne stosunki wodne
	119-c, f	3,40	Drzewostany olszowe – ostoja bobra
	122-i, j	4,20	
	118-g	1,42	Drzewostany olszowe w bezodpływowej niecce, niestabilne stosunki wodne
	180-a, b	4,71	Otulina śródleśnych zbiorników wodnych i mokradeł
	244-f	2,51	
	246-b	1,46	
Pokrzywnica	126-b, c, f, g, h, i, k, n, m, o, s	19,63	Drzewostan wzdłuż ciek wodnego
	133-g	3,01	Drzewostany olszowe w bezodpływowej niecce pod silną presją bobrów

	87-r, y	5,97	Drzewostany wzdłuż kanału pod silną presją bobrów, otulina wysypiska śmieci w Płocochowie
Lipniki	42-c	1,34	OLJ, Ol 10 74 lata, wąskie wydzielenie, przez środek przebiega ciek wodny
Bulkowo	95-d	0,93	Wydzielenia położone wzdłuż cieków wodnych, okresowo zalewane przez stagnującą wodę, która jest piętrzona przez tamy bobrowe
	98-d	4,83	
	99-h, j	3,10	
	101-d, f	2,60	
	129-c, d	2,57	
Jurgi	5-k	1,46	Drzewostan olszowy w niecce wśród wydm, niestabilne stosunki wodne, cenny przyrodniczo
	5-n	1,67	Drzewostan dębowo świerkowo olszowo brzozy o niestabilnych stosunkach wodnych, cenny przyrodniczo (na 0,5 ha młodnik świerkowy)
	10-r	1,16	Drzewostan olszowy, wyrobisko po cegielni na rowie melioracyjnym, brak możliwości odnowienia z powodu częstych podtopień, stanowisko bobra, żurawia, kumaka, traszki - wyjątkowo cenny przyrodniczo
Kaszewiec	2-k	6,94	Drzewostany sosnowe na siedlisku BMW, przylegające do torfowiska, w runie bagno zwyczajne, kategoria OCH WOD.
	7-c	1,83	
	31B-a	18,07	Drzewostany sosnowe słabo przyrastające, kat. OCH GLEB
	31C-a, b, c	30,01	
	71-c, h	17,90	Drzewostany dębowo-sosnowe bezpośrednio przylegające do Narwi i starorzeczy – cenne przyrodniczo
Załużie	182-b, c, f	6,93	Źródłisko, tamy bobrze, duża presja bobrów
	80-g, -h	4,10	Bagno bez odpływu, żeremie bobrze, bardzo duża presja bobrów
	108-a-99	1,05	Otulina parkingu leśnego
	109-c, d, f	12,46	Trudne warunki terenowe, stoki, jary – sposób zagospodarowania zbliżony do warunków górskich
	112-c, -d	5,06	
	183-b	0,70	Niecka zalewana wodą, z każdej strony wysoki drzewostan
	227-j, -k	1,66	Tereny przy rzece, teren niedostępny, małe powierzchnie
	227A-d	0,09	Mała powierzchnia przy rzece, cenna przyrodniczo
	227A-l	5,68	Drzewostan osłabiony przez obniżenie poziomu wód gruntowych przez sąsiadujące bezpośrednio zwirownie
Magnuszew	198-c	1,63	Drzewostan olszowy wzdłuż ciek wodnego
	202-d	1,43	
	201-l	1,47	Drzewostan olszowy wzdłuż ciek wodnego, zalewany, pod silną presją bobrów
	209-g	1,48	Wyspa przy rzece Orzyc. Drzewostan izolowany z silną presją bobrów
	218-d	1,33	Wydzielenie wzdłuż ciek wodnego, zalewany, pod silną presją bobrów
Wąski Las	114-h, i	3,93	D-stan olszowy wzdłuż ciek wodnego, pod silną presją bobrów
	115-g	1,03	
	116-d	0,81	
	117-j	3,29	
	118-b	1,58	

	115A-a, c, h	5,62	
	142-h, j	2,72	Stary drzewostan 148 lat, cenny przyrodniczo, do pozostawienia
	151-c	3,81	D-stan olszowy wzdłuż ciek w wodnego
	151-d	6,42	Stary drzewostan 167 lat, cenny przyrodniczo, do pozostawienia
	95B-n, o	0,67	D-stan zalewany przez bobry, do sukcesji
	127A-f	0,51	D-stan olszowy wzdłuż ciek w wodnego
Ulaski	89A-a	0,23	Drzewostan olszowy – enklawa wśród gruntów innych własności - graniczący bezpośrednio z rzeką Różanica, niedostępny w okresach od wiosny do jesieni, brak dojazdu.
	89A-z	0,06	Drzewostan olszowy – enklawa wśród gruntów innych własności - graniczący bezpośrednio z rzeką Różanica, niedostępny w okresach od wiosny do jesieni, widoczne ślady bytowania bobrów.
	228A-n	0,91	Drzewostan olszowy – enklawa wśród gruntów innych własności - graniczący bezpośrednio z rzeką Różanica, niedostępny w okresach od wiosny do jesieni, brak dojazdu.
Popławy	98-f	3,11	Grunty wykorzystywane na cele rekreacyjno – wypoczynkowe dzierżawione przez Stowarzyszenie Harcerskie.
	98-g	0,20	
Popławy	97-t	0,35	Grunty wykorzystywane na cele rekreacyjno – wypoczynkowe dzierżawione przez właścicieli domków letniskowych.
	98-f	1,65	
	98-h	1,00	

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)

Do gospodarstwa lasów ochronnych zostaną włączone wszystkie lasy ochronne zatwierdzone decyzją Ministra Środowiska, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)

Gospodarstwo ujmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymagania ochrony przyrody.

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach

Podczas sporządzania opisu taksacyjnego drzewostanów planowanych do użytkowania rębego należy zwrócić szczególną uwagę na płyty nalotów, podrostów i podrostów o charakterze drugiego piętra, które powinny być zachowane podczas realizacji rębni.

Ustalono następujące rodzaje rębni na poszczególnych typach siedliskowych lasu, występujących na terenie Nadleśnictwa:

TSL	Gospodarstwo	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza	Okres odnowienia
Bśw	O,G	I	–	4-5
BMśw	O,G	I	III, II	4-5 / 10
BMw	O,G	I	III, II	4-5 / 10
LMśw	O,G	III	II, IVD	15 / 20 / 40
LMw	O,G	III	II, IVD	15 / 20 / 40
Lśw	O,G	III	II, IVD	20 / 40
Lw	O,G	III	II, IVD	20
OI	O,G	I	II, IVD	4-5 / 10
OIJ	O,G	I	II, IVD	4-5 / 10

Proponuje się by w drzewostanach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie miast t. j. w oddziałach 167-170 (L-ctwo Ulaski, uroczysko Grzanka) i oddziale 197 (L-ctwo Popławy) zaplanowano realizację rębni IVd.

Na terenie bazy biwakowej „Popławy” prowadzonej przez Stowarzyszenie Harcerskie nie będą planowane wskazania gospodarcze, wykonywane będą jedynie cięcia sanitarne.

Wytyczne dotyczące prowadzenia cięć rębnych w Nadleśnictwie:

- dodatkowo należy sporządzić wykaz cięć rębnych na drugie dziesięciolecie z lokalizacją na warstwie LMN,
- rodzaj rębni powinien być ustalany indywidualnie do każdego wydzielenia. Podczas uzgadniania planu cięć należy zwrócić szczególną uwagę na rębnie planowane w blokach upraw pochodnych,
- proponuje się utrzymanie podziału na ostępy wg obecnej rewizji pul,
- drzewostany wymagające pilnej przebudowy, bez względu na zajmowane siedlisko użytkować Rb Ib/Ia,
- w przypadkach drzewostanów na małych powierzchniach, do 1,50 ha, rosnących w wydłużonych, nieregularnych wydzieleniach stosować Rb I bez względu na siedlisko,
- planowaną miąższość do pozyskania zredukować o 5% (w przypadku drzewostanów użytkowanych Rb I i przy rębniach uprzątających), o projektowane ekotony i kępy starodrzewia,
- nie projektować pasa manipulacyjnego bezpośrednio w sąsiedztwie obiektów wymagających pozostawienia ekotonu – odsunąć działkę zrębową o szerokość ekotonu,
- przy klasyfikowaniu drzewostanów do rębni złożonych należy brać pod uwagę nie tylko TSL ale również dotychczasowy skład gatunkowy, jakość drzewostanu, stopień uwilgotnienia siedliska i sprawność gleby,
- ekotony wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich opisane obecnie jako kępy, w uzasadnionych przypadkach łączyć i tworzyć z nich odrębne wydzielenia drzewostanowe, które docelowo będą kształtowane rębnią Ic, II lub IV,

- Nadleśnictwo przekaze wykaz drzewostanów referencyjnych wyłączonych z użytkowania rębego.

7. Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

W toku prac urzędniowych, wykonawca projektu PUL powinien sporządzić „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” z podziałem na trzy grupy: A, B, C – zgodnie z zapisami instrukcji urządzania lasu. Podstawą do określenia potrzeb przebudowy winna być indywidualna ocena każdego drzewostanu pod kątem zapewnienia osiągnięcia celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, uwzględniając wszystkie elementy określające stan drzewostanu w porównaniu z warunkami siedliskowymi.

Wstępny wykaz drzewostanów proponowanych do przebudowy powinien zostać przedstawiony przez Wykonawcę PUL i uzgodniony z nadleśnictwem przed NTG.

8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

Zadania z zakresu pielęgnowania lasu oraz cięć pielęgnacyjnych należy projektować z uwzględnieniem uwag:

- nie należy projektować TP w drzewostanach bliskorębnych o zwarciu umiarkowanym i niższym, a także młodszych o zwarciu luźnym. Nie dotyczy drzewostanów z wartościowymi podrostami wymagającymi odślaniania,
- pielęgnowanie gleby oraz czyszczenia wczesne należy planować zgodnie z potrzebami istniejących upraw. Dla upraw planowanych do założenia należy przyjąć pielęgnację gleby na poziomie 80%, a czyszczenia wczesne na poziomie 50%,
- pielęgnowanie upraw planować łącznie, jako pielęgnowanie gleby i CW,
- nie projektować zabiegów związanych z użytkowaniem lasu na małych i wąskich działkach położonych wśród obcej własności, jak również w miejscach niedostępnych ze względu na podtopienia i inne uwarunkowania terenowe,
- zaplanowany rozmiar pozyskania przedrębego powinien uwzględniać istniejące i planowane do wykonania szlaki zrywkowe.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw

Orientacyjny skład gatunkowy upraw został opisany w części B pkt 3.

Ramowe wytyczne związane z hodowlą lasu:

- na powierzchniach przeznaczonych do zalesień i odnowień projektować we wszystkich przypadkach melioracje agrotechniczne,

- powierzchniowy rozmiar cięć pielęgnacyjnych należy planować, jako wielkość minimalną, która może ulec zmianie w zależności od potrzeb pielęgnacyjnych konkretnych drzewostanów,
- luki do 0,20 ha przeznaczać do sukcesji naturalnej w ramach mozaikowości ekosystemu. Do dolesień projektować luki powyżej 0,20 ha w miejscach właściwych do wykonania sztucznego odnowienia. Wykaz proponowanych do dolesienia luk powinien zostać przedstawiony nadleśnictwu do uzgodnienia po zakończeniu taksacji w terenie,
- rozmiar poprawek należy zaplanować w rozmiarze 10% sumarycznej powierzchni projektowanych upraw, zaś w leśnictwie Załuzie ze względu na występowanie szkód od pędzaka chrabąszcza (teren uporczywego pędzaczyska) planować poprawki w wysokości 20%,
- CP planować w oparciu o potrzeby hodowlane młodników, CP-P nie planować,
- CW w uprawach istniejących planować wg potrzeb hodowlanych oraz na 50% pow. przewidzianej do odnowienia w planowanych rębniach,
- przy projektowaniu cięć rębnych należy zaplanować pozostawienie 5% powierzchni starego drzewostanu w formie grup i kęp, na etapie rozpoczynania cięć rębnych,
- bloki upraw pochodnych oraz zachowawczych należy przyjąć zgodnie ze stanem obecnym oraz Programem Zachowania Leśnych Zasobów Genowych na lata 2011-2035,
- w opracowaniu planu należy przyjąć aktualną bazę Krajowego Rejestru Leśnego Materiału Podstawowego w Lasach Państwowych,
- należy sporządzić wykaz wszystkich opisanych w trakcie taksacji powierzchni z odnowieniem naturalnym. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas obrad NTG i wykorzystany do monitoringu odnowień naturalnych w nadleśnictwie. Decyzję o uznaniu opisanego przez wykonawcę PUL odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy. Sam fakt opisanego odnowienia naturalnego w postaci nalotu w opisie taksacyjnym nie oznacza jego uznania. Powyższe wynika z zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych stanowiących załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 58 z dnia 31-08-2012r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (znak ZH-711-10/2012).

Planując wskazania gospodarcze, podawać należy rodzaj projektowanych czynności i ich powierzchnię (jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty) zgodnie z wytycznymi zawartymi w ZHL § 54 pkt. 4.

10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

Podczas taksacji powinna zostać wykonana inwentaryzacja powierzchni, na których wystąpiły szkody z jednoczesnym określeniem stopnia uszkodzenia z powodu:

- presji zwierzyny,
- działalności szkodliwych owadów pierwotnych i wtórnych,
- występowania grzybów pasożytniczych i jemioly,
- zakłócenia stosunków wodnych w skutek działalności bobra europejskiego,
- zakłócenia stosunków wodnych w skutek obniżenia lub podniesienia się poziomu wód gruntowych,
- pożarów,
- wiatrów i innych czynników wymienionych w § 101 Instrukcji Urządzania Lasu.

Aby ograniczyć w przyszłości występowanie zagrożenia ze strony wymienionych czynników szkodliwych należy określić kierunki działania w tym zakresie.

Do oddziaływań antropogenicznych mających największy wpływ na prowadzenie prawidłowej gospodarki leśnej należą:

- znaczna fragmentacja kompleksów leśnych przez sieć dróg, obiektów liniowych wysokiego napięcia i gazociągów,
- lokalizacja zabudowań na styku las – tereny rekreacyjne,
- presja turystyczna: zorganizowana i indywidualna,
- wysokie oczekiwania rozwoju turystyczno-rekreacyjnego na gruntach leśnych Skarbu Państwa w zasięgu administracyjnym gmin przy jednoczesnym bardzo dużym problemie zaśmiecania i dewastacji istniejących obiektów turystycznych,
- dewastacja środowiska przyrodniczego i problem nielegalnego wjazdu do lasu pojazdami mechanicznymi,
- pożary.

Drzewostany sosnowe silnie porażone przez jemiolę zaleca się w miarę możliwości przeznaczać do przebudowy.

10.1 Ochrona przeciwpożarowa

W PUL obecnej rewizji Nadleśnictwo Pułtusk, ze względu na warunki klimatyczne, przyrodniczo – leśne, częstotliwości i ilości zaistniałych pożarów oraz czynniki antropogeniczne zostało zaliczone do II kategorii zagrożenia pożarowego.

Należy zaktualizować kategorię zagrożenia pożarowego nadleśnictwa w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2015-08-14 zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, na podstawie lokalizacji i ilości pożarów, typów siedliskowych lasu, struktury wiekowej drzewostanów, przyczyn pożarów, funkcjonowania systemu ochrony ppoż. oraz ewentualnych emisji przemysłowych.

Wskazane jest również przeprowadzenie analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej, takich jak: sieć punktów systemu obserwacyjno – alarmowego, sieć

punktów czerpania wody i dojazdów do nich, rozmieszczenie i wyposażenie baz sprzętu, sieci pasów przeciwpożarowych, dojazdów pożarowych i innych elementów, wymienionych w § 103 Instrukcji Urządzania Lasu. Wynikiem tych działań powinny być konkretne wytyczne w zakresie niezbędnych korekt i uzupełnień.

Całość zagadnień, dotyczących ochrony przeciwpożarowej powinna zostać naniesiona na mapę przeglądową ppoż. w uzgodnieniu z Mazowieckim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

Lasy Nadleśnictwa Pułtusk położone są na terenie działania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w: Pułtusku, Makowie Mazowieckim, Wyszkwowie oraz Ostrołęce. Nadleśnictwo posiada opracowany, corocznie aktualizowany i uzgadniany z PSP dokument pod nazwą „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”.

Na terenie nadleśnictwa istnieje sieć obserwacji naziemnej wraz z systemem łączności – 4 dostrzegalnie przeciwpożarowe wyposażone w kamery (w leśnictwach: Popławy, Zatory, Lipniki, Załuzie), obsługiwane przez punkt alarmowo – dyspozycyjny (PAD), zlokalizowany przy siedzibie nadleśnictwa. Dwie dostrzegalnie (Zatory i Załuzie), w razie awarii systemu telewizyjnego, obsługiwane są bezpośrednio z wieży przez obserwatorów.

Przez nadleśnictwo przebiega sieć dojazdów pożarowych oraz innych dróg zakwalifikowanych jako dojazdy pożarowe, która wymaga zaktualizowania oraz sprawdzenia.

Nadleśnictwo dysponuje jedną bazą sprzętu przeciwpożarowego służącego do gaszenia i zabezpieczania pożarzysk. Baza zlokalizowana jest przy siedzibie nadleśnictwa.

Na wyposażeniu nadleśnictwa jest samochód patrolowo-gaśniczy z zamontowanym agregatem gaśniczym. Na terenie będącym w zarządzie nadleśnictwa zlokalizowane są miejsca poboru wody, zapewniające wodę do celów gaśniczych (zbiorniki naturalne, sieci hydrantów).

W ramach prac urzędniowych należy przeanalizować i ewentualnie skorygować lokalizację pasów ppoż. oraz istniejących punktów czerpania wody, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej

Zgodnie z § 104 IUL Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej dla nadleśnictwa powinna – oprócz szczegółów mapy przeglądowej zawartych w standardzie LMN – zawierać:

- kategorie zagrożenia pożarowego,
- pasów przeciwpożarowych,
- punkty obserwacyjne ochrony przeciwpożarowej,
- przebieg linii kolejowych oraz przejazdu przez tory kolejowe,
- naniesioną bazę sprzętu przeciwpożarowego,

- punkty czerpania wody i drogi dojazdu do nich oraz budowle wodne (jazy, zapory, mosty, przepusty),
- lotniska i lądowiska dla samolotów gaśniczych, patrolowych i śmigłowców,
- pola biwakowe, miejsca postojowe, parkingi (podobnie jak na mapie zagospodarowania rekreacyjnego),
- powierzchnie leśne o wyjątkowej palności faktycznej i potencjalnej (duże powierzchnie upraw, itp.),
- siedziby jednostek państwowych i ochotniczych straży pożarnych oraz obrony cywilnej,
- drogi o nawierzchni utwardzonej i inne drogi przeciwpożarowe (umożliwiające przejazd ciężkiego zmechanizowanego sprzętu gaśniczego),
- sieć dróg publicznych i dojazdów pożarowych wraz z ich oznakowaniem,
- podziałkę azymutalną w stosunku do każdej dostrzegalni przeciwpożarowej,
- granice stref operacyjnych, ustalonych w planie działań ratowniczych powiatu,
- koordynaty adresowe (siatka geograficzna z opisanymi wartościami współrzędnych),
- hydranty pożarowe istniejące w lesie i w sąsiadujących z terenami leśnymi miejscowościach,
- inne, dodatkowe szczegóły, uzgodnione z Wydziałem Ochrony Lasu RDLP w Warszawie lub wynikające z ustaleń KZP i NTG.

11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej

Inwentaryzacja obiektów z 2019 r. będzie podstawowym źródłem danych o obiektach zagospodarowania rekreacyjnego.

W najbliższym dziesięcioleciu, planuje się konserwację i modernizację istniejących obiektów turystycznych.

Konserwacja i modernizacja obejmować będzie następujące obiekty:

- Wiata turystyczna w leśnictwie Popławy - utrzymanie, bieżąca konserwacja oraz niezbędne doposażenie,
- Ścieżka edukacyjna w leśnictwie Popławy oraz w leśnictwie Ulaski - utrzymanie, modernizacja i konserwacja istniejących obiektów,
- Punkty edukacji leśnej w leśnictwie Popławy, Zambski, Kaszewiec oraz w Szkółce Leśnej „Orzyc” - utrzymanie i konserwacja istniejących obiektów.

Planuje się utrzymanie istniejących obiektów MPP oraz ich modernizację, po uprzednim zweryfikowaniu zasadności. Wszystkie modernizowane wyposażone zostaną w infrastrukturę turystyczną, służącą do odpoczynku. W ramach prac terenowych wykonawca zweryfikuje urządzenia oraz obiekty turystyczne znajdujące się na gruntach nadleśnictwa. W elaboracie

należy zamieścić krótkie informacje (ze zdjęciami) o elementach zagospodarowania turystycznego.

Ze względu na duże zainteresowanie organizacją imprez biegowych oraz rowerowych, wskazanym będzie opisanie, a także oznaczenie miejsc, które będą służyły do organizacji tego typu wydarzeń o charakterze masowym. Zestawienie proponowanych tras zostanie przekazane Wykonawcy planu w ustalonym później terminie.

Wskazane jest, aby w strefie zabudowy, w drzewostanach położonych bezpośrednio w granicach administracyjnych miast oraz w terenach udostępnionych, ustanowić specjalne zasady prowadzenia gospodarki leśnej uwzględniające aspekt społeczny. Przede wszystkim w planowaniu użytkowania rębego i przedrębego, ponieważ te działania mają duży wpływ na wizerunek Lasów Państwowych.

Z uwagi na rosnące znaczenie rekreacyjnego udostępnienia terenu należy sporządzić odrębną mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego uwzględniającą istniejące obiekty edukacji leśnej, ścieżki dydaktyczne, biegowe i rowerowe, szlaki konne, punkty widokowe, parkingi leśne i miejsca postoju pojazdów, obszary ujęte w programie „Zanocuj w lesie” oraz inne osobliwości turystyczne albo przyrodnicze położone na obszarze lub w sąsiedztwie lasów nadleśnictwa. Należy również zwrócić uwagę na uaktualnienie przebiegu istniejących szlaków turystycznych przebiegających po terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Pułtusk.

12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

12.1. Plantacje choinkowe

W ramach użytkowania ubocznego w Nadleśnictwie Pułtusk prowadzi się pozyskanie i sprzedaż choinek. Obecnie na terenie Nadleśnictwa znajdują się opisane poniżej plantacje choinkowe:

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Gatunek	Rok założenia plantacji
17-13-1-01-87-k-00	0,31	Świerk	2019
17-13-1-03-274-k-01	0,13		2014
17-13-1-05-172-j-00	0,20		2013
17-13-3-14-208-f-00	0,63		2014
17-13-3-12-18-f-00	0,22		2017
17-13-3-13-96-c-00	1,03		2000
17-13-3-14-196-g-00	1,02		2016
17-13-3-14-208-a-00	0,52		2012

17-13-3-17-196A-b-01	0,57		2015
17-13-2-09-40-z-00	0,23		2017
17-13-3-15-124-~f-00	0,13		2013
17-13-3-15-132-~b-00	0,04		2013
17-13-3-15-117-~c-00	0,06		2015

12.2. Gospodarka łowiecka

Według Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego, obowiązującego w okresie 2017 – 2027 r., obwody łowieckie, dla których Nadleśniczy Nadleśnictwa Pułtusk zatwierdza roczne plany łowieckie, wchodzi w skład Rejonu Hodowlanego nr 1 i Rejonu Hodowlanego nr 5.

Nadleśnictwo nie posiada w zarządzie Ośrodka Hodowli Zwierzyny, nadzoruje gospodarkę łowiecką w 28 obwodach wydzierżawionych przez 17 kół łowieckich. Powierzchnia, kategoria i dzierżawcy obwodów łowieckich do końca 2023 roku mogą ulec zmianie.

Mapa przeglądowa obwodów łowieckich powinna zawierać następujące warstwy: granice obwodów łowieckich, numerację obwodów łowieckich, granicę rejonu hodowlanego, podkład topograficzny.

13. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa

Z uwagi na potrzebę weryfikacji i aktualizacji zapisów dotyczących stanu infrastruktury technicznej nadleśnictwa, jednostka wnioskuje o wykonanie następujących zadań:

- obiekty z opracowania Docelowa Sieć Drogowa należy uwzględnić w projekcie PUL zgodnie z pismem DGLP z dnia 26.10.2020 znak: ZU.6000.23.2020.
- weryfikację dojazdów pożarowych szczególnie przebudowanych w ostatnim 10-leciu pod kątem możliwości włączenia ich do sieci dojazdów pożarowych – należy dokonać weryfikacji terenowej;
- aktualizacje na LMN granic budynków i innych obiektów budowlanych w oparciu inwentaryzację terenową i ogólnodostępne opracowania kartograficzne.

Nadleśnictwo Pułtusk planuje w nadchodzącym dziesięcioleciu rozbudowę infrastruktury kubaturowej - budynki. Zgodnie z zatwierdzonym Programem Gospodarowania Zasobami Lokalowymi w Nadleśnictwie Pułtusk planuje się realizację następujących inwestycji kubaturowych:

- samodzielna kancelaria leśnictwa Zambski,
- samodzielna kancelaria leśnictwa Pokrzywnica,

- samodzielna kancelaria leśnictwa Magnuszew,
- budynek gospodarczy w osadzie Kępa Zatorska,
- budynek gospodarczy w osadzie Rębkowo,
- termomodernizacje leśniczówek: Popławy, Dąbrowa, Pniewo, Ulaski, Orzyc i osada Rębkowo,
- modernizacja – przebudowa leśniczówki Kaszewiec – wydzielenie części kancelaryjnej.

Nadleśnictwo Pułtusk planuje w nadchodzącym dziesięcioleciu rozbudowę infrastruktury drogowej. W Nadleśnictwie Pułtusk planuje się realizację następujących inwestycji drogowych:

- budowa drogi leśnej „Gościejewo” w leśnictwie Lipniki,
- budowa drogi leśnej „Magnuszew cz. II” w leśnictwie Magnuszew,
- budowa drogi leśnej „Magnuszew cz. I” w leśnictwie Magnuszew,
- budowa drogi leśnej „Załuzie” w leśnictwie Załuzie,
- budowa drogi leśnej „Wąski Las Główna cz. I” w leśnictwie Wąski Las,
- budowa drogi leśnej „Laski” w leśnictwie Magnuszew,
- budowa drogi leśnej „Droga Nadleśnego” w leśnictwie Dąbrowa.

14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Komisja nie zaleca sporządzania charakterystyki ekonomicznej.

15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego należy sporządzić zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenia tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych

Istniejący Program ochrony przyrody obowiązujący w okresie 01.01.2014 - 31.12.2023 r. powinien być zaktualizowany w oparciu o zapisy aktualnej Instrukcji Urządzania Lasu.

17. Wydruk map tematycznych

Forma wydruków oraz ilość poszczególnych map została opisana w Części A.

18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Wniosek o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Pułtusk na lata 2024 – 2033 należy sporządzić zgodnie z „Ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” wprowadzonymi do stosowania przez Ministerstwo Środowiska w dniu 28 sierpnia 2013 r.

Ponadto należy uwzględnić w prognozie następujące zagadnienia:

Ocena wpływu realizacji zaplanowanych w Planie urządzenia lasu Nadleśnictwa Pułtusk na lata 2024 – 2033 zabiegów gospodarczych na środowisko, z uwzględnieniem zmian stosunków wodnych oraz strategii planowania zadań gospodarczych w celu ograniczenia ich negatywnego wpływu na gatunki chronione.

Ocena wpływu realizacji Planu na siedliska przyrodnicze oraz na gatunki będące przedmiotem ochrony, których bytowanie jest związane z siedliskami leśnymi w obszarach Natura 2000.

Informacje niepodlegające udostępnieniu w trybie art. 16 ust. 1 ustawy o ochronie środowiska.

Stan ochrony przedmiotów ochrony i ich siedlisk – zgodnie z ustaleniami Planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

Treść „Wniosku...”, która została wypracowana podczas posiedzenia KZP zostanie przesłana do RDOŚ wraz z kopią protokołu z KZP.

19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Pracownicy wykonawcy projektu PUL w trakcie prac terenowych winni być w stałym kontakcie z pracownikami Nadleśnictwa. Wyniki prac taksacyjnych należy w przystępnej formie przedstawić administracji nadleśnictwa, celem zapoznania się z nimi i dokonania uzgodnień.

Przekazanie elaboratu, opisu taksacyjnego, wykazu projektowanych cięć użytkowania rębego i przedrębego, zestawienia zbiorczego planu hodowli lasu, prognozy oddziaływania na środowisko, Programu Ochrony Przyrody oraz wszystkie mapy w formie tradycyjnej i elektronicznej.

Nadleśnictwo ma obowiązek sporządzenia Programu edukacji leśnej społeczeństwa” na 10 lat w terminie sporządzania PUL, zgodnie z zarządzeniem nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 roku.

Na KZP omówiono wnioski zgłoszone w procesie konsultacji społecznych:

1) Stowarzyszenie Harcerskie Warszawa – uwzględniono wniosek stowarzyszenia - na terenie bazy biwakowej „Popławy” prowadzonej przez Stowarzyszenie Harcerskie nie będą planowane wskazania gospodarcze, wykonywane będą jedynie cięcia sanitarne;

2) Nadbużański Park Krajobrazowy:

1. Miejscowość Ponikiew, oddział 86 - Ochrona stanowisk rojownika pospolitego *Jovibarba sobolifera* i usunięcie inwazyjnego *Erechtites hieracifolia*. W trakcie prac taksacyjnych zweryfikować zasadność wniosku. Nie planować usuwania *Erechtites* - zadanie nie dotyczy PUL.
2. Miejscowość Ponikiew, dawne starorzecze, oddział 55, 56. Ochrona bierna poprzez ograniczenie pozyskania drewna. Zgodnie z Planem ochrony NPK. Wniosek do przyjęcia. Ochrona terenów podmokłych, włączenie do gospodarstwa specjalnego, starorzecze o charakterze olsowym brak siedliska przyrodniczego.
3. Oddział 17 - Wycinka odnowienia naturalnego drzew i krzewów na północnym okraju oddziału 17 w celu zachowania stanowisk w/w zielnych gatunków światłożądnych. Zweryfikowanie w trakcie prac taksacyjnych. Czyszczenia wczesne lub bez wskazań gospodarczych.
4. Na południe od Pawłówka (oddz. 67) - ochrona bierna stanowisk roślin chronionych - wniosek do przyjęcia.
5. Na południe od Grabówca (oddz. 302, 303, 305) - Ochrona drzewostanów ze schronami dla nietoperzy przy drodze oddziałowej pomiędzy oddz. 304 i 305 - Terminy i szczegółowa realizacja prac gospodarczych będzie uzgadniana z NPK.
6. Dawne koryto Narwi k. Dworu nad Narwią (Wraża- oddz. 307) - W obrębie dawnego koryta łąki świeże, koszone; lasy wilgotne o charakterze łągowym z dużym stanowiskiem skrzypu zimowego *Equisetum hyemale*. W oddziałach 307 i 308 bory mieszane - wniosek do przyjęcia.
7. Oddział 01 przy przepompowni Borsuki - Na północy oddziału nieopodal brzegów Łubienicy murawy ze stanowiskami wiązówki bulwkowej *Filipendula vulgaris* i rutewki mniejszej *Thalictrum minus* - wniosek do przyjęcia.
8. Okolice miejscowości GNOJNO - oddz. 174 - ochrona bierna dawnego starorzecza, oddz. 171 - ochrona bierna stanowisk widłaków - wniosek do przyjęcia.
9. Użytek ekologiczny w oddz. 173-c,d - działanie zgodnie z zaleceniami z opracowania fitosocjologicznego.
10. Oddział 175 – ochrona stanowisk paprotki zwyczajnej *Polypodium vulgare* oraz widłaka goździstego *Lycopodium clavatum* oraz szuwarów trzcinowycg, turzycowych i mózgowych - wniosek do przyjęcia.
11. Miejscowość Szygówek i okolice oddziału 29 - Bory świeże i mieszane z młodymi drzewostanami. Brak zaleceń ochronnych.
12. Postawienie 2 wiat turystycznych wraz z tablicami informacyjnymi o NPK oraz ścieżki przyrodniczej w miejscu cennym przyrodniczo i uzgodnionym

z Nadleśnictwem Pułtusk - Nie dotyczy planowania urządzeniowego. Wniosek do przyjęcia po uzgodnieniu z Nadleśnictwem.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Protokół opracował:

Piotr Okapiec
st. specjalista SL
RDLP w Warszawie

Przewodniczący Komisji Założeń Planu:

.....

Zatwierdzam:

.....

Dyrektor RDLP